

Valtuustoaloite 16.4.2025 Eri ikäryhmien välisen yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan vahvistamiseksi Nurmijärven kunnassa

Valtuusto 16.04.2025 § 34

Tarleena Takalo-Eskola (kok.) sekä muut 29 allekirjoittajaa tekivät valtuustoaloitteen eri ikäryhmien välisen yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan vahvistamiseksi Nurmijärven kunnassa. Kunta selvittäisi, miten toiminta saadaan istutettua kunnan perusrakenteisiin.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Hyvinvointilautakunta 16.12.2025

516/00.02.00.02/2025

Tarleena Takalo-Eskola ja 28 valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessa, että kunnassa selvitetään miten aloitteessa mainittu, eri ikäisten kuntalaisten yhteisöllisyyttä tukevat toimenpiteet saataisiin kunnan rakenteisiin siten, että yhteisöllisyyttä edistävät toimet toteutettaisiin järjestelmällisesti eikä toiminta olisi sattumanvaraista. Yhtenä esimerkkinä aloitteessa mainittiin mm. GET TOGETHER-nimikkeellä toteutettu, yhteisöllisyyttä sekä eri-ikäisten kohtaamista edistävä, kerhotoiminta.

Kunnalla olisi mahdollisuus profiloitua yhteisöllisyyteen panostavaksi kunnaksi, jonka profiili lunastettaisiin siihen luoduilla käytännön rakenteilla.

Valtuustoaloitteesta ja sen aihekokonaisuudesta käytiin keskustelu ensimmäisen allekirjoittajan ja vastauksen valmistelijan kesken 18.11.2025.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialalla on valmisteltu seuraava vastaus valtuustoaloitteeseen:

Yhteisöllisyys on olennainen osa kunnan hyvinvointityötä, sillä vahva yhteisöllisyys tukee asukkaiden psyykkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia. Kun eri ikäryhmät pääsevät osallistumaan yhteisiin toimintoihin, syntyy luontevia verkostoja ja vertaistukea, jotka ehkäisevät yksinäisyyttä ja lisäävät elämänlaatua. "Yhdessä olemme enemmän" -periaate näkyy käytännön tasolla esimerkiksi yhteisissä tapahtumissa ja vapaaehtoistoiminnassa, joissa jokainen kuntalainen voi löytää paikkansa ja merkityksensä.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelualueilla tehtiin selvitys 4.-10.11.2025 siitä, miten yhteisöllisyyttä näissä palveluissa edistetään. Varhaiskasvatuksessa eri ikäryhmien ja yhteistyökumppaneiden, kuten paikallinen jalkapalloseura, naapuripäiväkodit ja vanhusten palvelutalo, lähistön K-kauppa ja hoivakoti sekä koulujen ensiluokat ja lasten isovanhemmat. Koulutuspalveluissa toimenpiteinä esille nousivat: ryhmäytymisen käytänteet, koulun yhteiset tilaisuudet (teemapäivät, juhlat, tempaukset jne.), ohjatut välituntiaktiviteetit ja erilaiset oppilaiden osallisuutta vahvistavat toimet. Voidaan todeta, että yhteisöllisyyden edistäminen on jalkautettu osaksi varhaiskasvatuksen sekä koulutuspalveluiden perustyötä, jota toteutetaan säännöllisesti.

Lisäksi kunnan koulutuspalveluissa on käynnissä kolmivuotinen Hyvää liikkeellä-kokonaisuus (2024-2027), jonka tavoitteena on rakentaa perusopetuksen yksiköihin kokonaisvaltaista hyvinvointia

edistävä toimintakulttuuri. Yhteisöllisyyden vahvistaminen on yksi keskeisistä tavoitteista, ja sitä edistetään monitasoisilla ja pitkäjänteisillä toimenpiteillä.

Keskeiset yhteisöllisyyttä tukevat toimenpiteet:

- 1) Oppilaiden osallistaminen koulu yhteisön kehittämiseen
 - a. Oppilaskunnan hallitusten päivät ja hyvinvoinnin kehittämispäivät, joissa oppilaat suunnittelevat ja arvioivat koulu yhteisön hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä.
 - b. Luokkahaastattelut kaikilla perusopetuksen luokilla, jotka tuovat oppilaiden äänen kuuluviin, mahdollistavat koko luokan yhteisen hyvinvointikeskustelun, ja joiden tuloksia hyödynnetään koulukohtaisessa kehittämistyössä.
 - c. Oppilasagentti- ja Välkäritoiminnan käynnistäminen sekä tukioppilaiden ja oppilaskuntien roolin vahvistaminen.
- 2) Koulujen välinen yhteistyö ja hyvien käytänteiden jakaminen
 - a. Koulujen välisten verkostojen rakentaminen ja yhteisten tapahtumien järjestäminen.
 - b. Oppilaiden ja henkilöstön yhdessä tuottama taukoliikuntapankki ja hyvinvointivideohaasteet.
 - c. Arjen ilmiöitä -sivusto tuo näkyväksi koulujen arkea ja hyviä käytänteitä niin koulu yhteisöille kuin myös huoltajille ja muille kuntalaisille.
- 3) Hyvinvointitutoroinnin kehittäminen
 - a. Jokaisessa koulussa toimii hyvinvointitutorit, jotka tukevat koulun sisäistä yhteisöllistä kehittämistä.
 - b. Tiimit tekevät yhteistyötä opiskelu huollon ja koulun johdon kanssa.
- 4) Yhteisöllinen opiskelu huolto ja monialainen yhteistyö
 - a. MOVE! -tulosten pohjalta suunnitellaan tukitoimia yhdessä opiskelu huoltoryhmien kanssa.
 - b. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa mahdollistaa oppilaiden fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin tukemisen yhteisöllisesti.
- 5) Koko koulu yhteisön osallistaminen
 - a. Kehittämistyö ulottuu hallintoon, opetukseen ja oppimiseen. Rehtorit ja johtoryhmät ovat aktiivisesti mukana yhteisöllisyyttä tukevien rakenteiden suunnittelussa ja jalkauttamisessa.
 - b. Hyvinvointitaitojen opetuskokonaisuus (MUN POLKU) on liitetty osaksi paikallista opetus suunnitelmaa ja sen jalkauttamiseen osallistuvat kaikki koulu yhteisön jäsenet hyvinvointitutorien tukemana.
 - c. Koulujen yhteiset aamunavaukset, tapahtumat ja teemapäivät osallistavat koko koulu yhteisön ja siten rakentavat yhteisöllisyyttä.
- 6) Perheiden ja kuntalaisten osallistaminen
 - a. Kuntatasoiset yhteisölliset tapahtumat, joihin kutsutaan myös perheitä esim. Unelmien liikuntapäivä.
 - b. Viestintäkanavina käytetään kunnan verkkosivuja, Wilmaa, sosiaalista mediaa ja paikallismediaa.

Hankkeen seuranta ja arviointi:

- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksia arvioidaan vuosittain luokkahaastatteluilla, Liikkuva koulun nykytila-arvioinnilla ja kouluterveyskyselyillä.
- Kehittämistoimien vaikuttavuutta seurataan mittaristolla ja lukuvuosisuunnitelmien arviointikäytännöillä.

Kunta lisäksi vahvistaa eri ikäryhmien ja kuntalaisten välistä vuorovaikutusta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta mm. kohtaamispaikkatoiminnan keinoin. Perhekeskusverkostoon kuuluvassa kunnan

kohtaamispaikkatoiminnassa edistetään kohtaavaa vuorovaikutusta pääsääntöisesti kunnan lapsiperheille, mutta kunnan ja hyvinvointialueen vahvana tahtotilana on laajentaa kohtaamispaikkatoiminta kohdistumaan niin ikäihmisiin kuin nuoriin kuntalaisiin. Toiminnan tavoitteena on rakentaa ja vahvistaa pysyviä rakenteita moniammatillisella yhteistyöllä, joka edistää eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamisia, yhteistyötä ja osallistumista sekä osallisuutta yhteiseen toimintaan.

Toiminta yhteisöllisyyden edistämiseksi kunnassa tukee kunnan uutta kuntastrategiaa vuosille 2026-2030. Kuntastrategiassa on yhtenä kärkenä Yhteisöllisin kunta. Kunnan tehtävänä on mahdollistaa toiminta, joka auttaa eri-ikäisiä kuntalaisia elämään aktiivista arkea, tapaamaan toisiaan ja tuntemaan olonsa turvalliseksi ja osalliseksi. Kunta toimiikin alustana, jossa edistetään kuntalaisten osallisuutta, turvallisuuden tunnetta ja arjen sujuvuutta monitoimijaisesti.

Strategian toimeenpanon yhteydessä valmistellaan tarkemmat toimenpiteet strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarkennetaan tarvittaessa mittareita. Strategiaa toteuttava toimenpideohjelma tuodaan kunnanvaltuuston päätettäväksi viimeistään 1. osavuositarkastuksen yhteydessä. Strategian toimenpideohjelman yhteydessä huomioidaan yhteisöllisyyttä edistävät toimenpiteet ja miten niitä toimenpiteitä tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

Toiminnan kehittämiseksi sivistys- ja hyvinvointitoimiala laatii, yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, selkeät ohjeet yhteisöllisyyttä tukevista toimenpiteistä. Näin varmistetaan, että eri-ikäisten kohtaamista ja yhteisöllisyyttä edistävät toimet sisällytetään kunnan toimintakulttuuriin ja hyviin käytäntöihin, erityisesti silloin, kun suunnitellaan uusia palveluita tai tapahtumia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Hyvinvointilautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Kaisa Laine, puh. 040 317 2050

Päätös